

Nagyvárad Esti Lap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedüs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezsa)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Kulturharc és kormányválság Csehszlovákiában

A SZOCIALISTA MINISZTEREK KILÉPTEK A KORMÁNYBÓL — A VATIKÁN ÉS PRÁGA
KÖZT MÁIG SEM ÁLLT HELYRE AZ ÖSSZEKÖTTETÉS — VÁRATLANUL NYÁRI
SZÜNETRE MENT A PARLAMENT

Az évekig tartó súlyos gazdasági válságon állítólag túl van már az alig hatesztendő önálló létre visszatekintő csehszlovák állam. Valutája elég szilárdan tartja az óriási áldozatok árán megszerzett pozíciót; külkereskedelmi mérlege aktív; a munkanélküliség egyre kisebb arányú. Politikailag azonban korántsem tudta Csehszlovákia a koszli dációnak ezt a fokát elérni. Alig van ország, amelyben a nép kisebbségi probléma annyira kiéleződött volna, mint Csehszlovákiában. Közel négymillió főnyi német és egymillió főnyi magaskulturájú magyarsággal kell számolni, továbbá nem utolsó sorban a szlovák nép zömét is mélyreható nyelvi, felekezeti és más ellentétek választják el a csehektől. Ezeknek az ellentéteknek tüze az utóbbi napokban egy kulturharc olaja ömlött. A következők egyelőre: kormányválság.

A kulturharcot a csehek július 5-ikén megtartott Husz-ünnep robbantotta ki. Husz János, a reformáció előfutára, tudvaleg előző cseh pap-tanár volt és a cseh nép jó része a Husz alapította hitvallást követi, amelyet Róma eretnek tart.

Már most az történt, hogy Marmaggi nuncius a Szentszék prágai követe (aki Bukarestben éveken át képviselte a pápai államot), szóban is, írásban is elmondta az idei Husz-ünnepség rendezésének gondolatát és olyan kijelentéseket tett, amelyeket a törzsrészt felekezeten kívüliekből és huszitákból álló cseh kormány úgy fog fel, mint idegen hatalom képviselőjének a csehszlovák állam belügyeibe való beavatkozását — és azt követelte a Vatikántól, hogy hívja vissza Prágából a nunciust. Marmaggi el is utazott a cseh fővárosból, azonban úgy látszik, a szélső baloldali cseh politikusok ezezt még korántsem tekintik elintézetnek az incidenst.

Mint prágai tudósítónk táviratozza, az affér miatt a kormány két szociáldemokrata minisztere lemondott és a szociáldemokrata párt kijelentette, hogy

ellenzékbe megy, ha a kormány a párt következő négy követelését nem teljesíti:

1. A kormányon lévő koalíció sürgős interpellációt nyújt-hasson be a kormányhoz, a nunciusnak a kormány és Masaryk elnök elleni támadásáról.

2. A Vatikán és Csehszlovákia között felbontott viszony továbbra is felfüggesztve maradjon.

3. Marmaggi nuncius ne térhessen vissza Prágába.

4. Az interpellációkra ne a külügyminiszter, hanem az önkormányzat nevében a miniszterelnök válaszoljon.

A szociálistáknak a Marmaggi ügyre vonatkozóan bejegyzett sürgős interpellációját a miniszterelnök, tekintettel a klerikális cseh néppártra, amely szintén a kormányban ül, nem akarta a

plénium elé vinni, mert ez a néppártnak a kormányból való kiválását vonja maga után, amire viszont

teljes kormánybukás, tehát időelőtti parlamenti választás következett volna.

Ez birtokra a kormányt arra is, hogy

a képviselőházat és a szenátust tegnap nyári szünetre küldje.

A miniszterelnök a szociáldemokraták lemondását nem fogadta el, hivatkozva arra, hogy a parlamenti szünet miatt az interpellációkkal ugysem lehet foglalkozni.

A miniszterelnök nyilvánvalóan időt akar nyerni, mert reméli, hogy őszig valahogyan csak elsimul a Vatikán és Csehszlovákia közötti konfliktus.

Készül a német válaszjegyzék a biztonsági szerződés ügyében

— Az Esti Lap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A német birodalmi kormány megállapodott a válaszjegyzék szövegében, amelyet a biztonsági kérdéssről szóló francia jegyzékre fog adni.

A végleges választ csak az egyes államok miniszterelnökeivel és a Reichstag külügyi bizottságával való tanácskozás után fogják megállapítani.

„Nincsenek adatok Kosztka Istvánné és Valérián alezredes viszonyáról”

A Röck-Szilárd-utcai gyilkosság perében hozott ítélet szenzációs indokolása

— Budapesti tudósítónk távirata —

Három napi tárgyalás után a közönség fokozott érdeklődése mellett hirdette ki a budapesti büntetőtörvényszék Langer-tanácsa az ítéletet a Röck-Szilárd-utcai féltékenységi dráma bűnperében.

A négyesztendei fegyházra ítélt Kosztka István dr. pénzügyi főtanácsos ügye még sokáig foglalkoztatni fogja a közvéleményt, amely nem tér napirendre egykönnyen a dráma felett. A bíróság a négyévi fegyház-

ítéletet a következő indokolással hozta meg:

Mindenekelőtt megállapítja, hogy Valérián alezredes feltétlenül jellemes, nyugodt ember volt, aki mindvégig példás családi életet élt és a józslés határait, valamint

házastársi kötelességét sohasem sértette meg.

Kosztka az indokolás szerint, ingerlékeny, hirtelen haragu ember, akinek házassága nem volt zavartalan.

Nincsenek adatok a Kosztka Istvánné és Valérián alezredes viszonyáról.

hangzik az indokolás megállapítása.

Kosztka maga is tudott arról, hogy Valérián alezredes szimpátiával viseltetik Kosztkáné iránt és feleségül akarja venni.

A bűncselekmény elkövetésének indító okát a bíróság a telefonbeszélgetésben látja és elfogadja a vádlottnak erre vonatkozó állításait. Hogy valóban megtörtént-e a beszélgetés úgy és abban a formában, ahogy azt a vádlott előadta, arránézve egyedül Kosztkáné vallomása derítene fényt, ő azonban a vallomást megtagadta.

A vádlott a Valérián alezreddessel folytatott beszélgetését ismételtelen egyformán adta elő és a bíróság ezt el is fogadta. A büntetés kiszabásánál a bíróság enyhítő körülménynek vette a vádlott erős felindulását, viszont nem hagyhatta figyelmen kívül azt, hogy Kosztka — Valériánét élettársától fosztotta meg.

Az ítélet indokolásának felolvasása után dr. Dési Géza védő kérte a vádlott szabadlábra helyezését, ezt a kérést azonban a bíróság elutasította.

VÁRADI ÁRFOLYAMOK:

Magyar korona	344 áru	340 pénz
Osztrák shilling	2965	2950
Francia frank	986	980
Svájci frank	4070	4055
Lira	78	770
Dollár	20875	20775

Pallay Lajos halála

Feketeszárnyú gyászshir csapott le ma Váradra. Pallay Lajos meghalt, meszse az ő imádott és szívből szeretett városától; 75 éves volt és késő öregségében költözött Budapestre, ahol most véget ért sok-sok szenvedése.

Pallay Lajos egyike volt a város legelőkelőbb embereinek, szerepet azonban, még pedig tekintélyes szerepet a vármegye közéletében vállalt, mint a Tiszák mindenkor való hűséges barátja. Ügyvéd volt és ügyésze a Nagyvárad Takarékpénztárnak, a társadalom primitívusai közt az első sorban, Hlatky, Horványi Géza, Várady Zsigmond, Rádl Ödön oldalán. Előkelő Bratianu (Szaniszló) utcai házában szalonjában fényes társaságok fordultak meg s nem egyszer látta vendégül Tisza Istvánt és a Teleszkyeket, akikhez rokoni kapcsolattal fűzték.

A kilencvenes évek végén véres párbajt vívott a huszárkaszárnyában néhai való Weiszlovics Gyulával. Pallay egy nevezetes pörben a Weiszlovics fivérek

Iratkozzon be a Hegedüs kölcsönkönyvtárba

Atlantic nyári mozgó

Ma, csütörtökön

A berezinai csata

Napoleon film 6 fevonásban.

A francia csapatok szomorú visszavonulása.

A főszerepben: JACK MYLONG MÜNZ.

Ezt megelőzi egy kitünő Fatty-burleszk.

apját képviselte fiaival szemben. Emiatt Weiszlovics Gyula nyílt utcán inzultálta az előrehaladt koru ügyvédet. A segédek szigorú feltételű pisztoly-párbajban állapodtak meg. Weiszlovics golyója gellerral felcsapódva Pally veséjét furta át. Napokig élet-halál közt lebegett és sebesülését sohasem heverte ki. Azóta állandóan gyengélkedett.

A forradalom előtt való években a bihari gárda hűséges emberét a bihar-megyei munkapárt elnökévé választották meg s életének legszebb büszkesége volt, hogy Tisza István most már politikailag is közvetlen érintkezést teremtett vele. A forradalmi idők megtörték, s az imperium változás után eladva előkelő kuriáját, Pestre költözött, ahol folytonos betegség gyötörte és több operációnak volt kénytelen alávetni magát.

Halálának híre méltán kelt fájdalmas megilletődést Váradon, ahol a kedves, finom régi ember köztiszteletben állott. Elhunytát feleségén kívül Béla fia és Erzsébet leánya gyászolja.

HIREK

Pola Negri
Charlie Chaplin
Babby Peggy
Agnes Ayres
Mac Sennet
és még 30 híres filmszínész,
filmrendező és amerikai film-
gyáros játszik együtt péntektől
a Dorian filmszínházban.
S'essen jegyét megváltani!

Egy ló lázadása a váradai korzón
Mindig mondtam, hogy a technika örült fejlődése nem vezet jóra. Az emberek szerepét hovatovább mindenütt a gépek veszik át, éppen úgy, mint ahogy a derék jó háziállatok is jó részben kiszorította mellőlünk a gyár-
ipar hatalmas konkurenciája. Milyen furesa, hogy senkisé gondol arra, hogy régi, hű kenyerecsaink, a ló, az ökör, vagy a kutya, egyszer csak megelégedhetnek igazságtalan mellőztetésüket és föllázadhatnak a technika ugynevezett vívmányai ellen. Pedig ez a lázadás élő valóság, komoly veszedelem, amellyel minden pillanatban számolni kell.
Lám, tegnap délelőtt a Ferdinánd király (Rákóczi) uton egy különben jóra-
való és szelid ló vadult meg elkeseredésében. Forradalmi iskolát aligha járt az egyszerű pára, mégis ki tudja micsoda impulzusok kényszerítették arra, hogy föllázdjon veszendő sorsa ellen. Talán tudomást szerzett arról, hogy a korzón — a gyakori elgázolásokra való tekintettel — szabályozták az autók és villamosok forgalmát. Talán hiúságát sértette az a körülmény, hogy őrá, az egykor rettegett szilaj esikőri senkisé gondol, amikor — ott járhatott a Ciorogariu (Uri) utca sarkán — elhatározta hogy nagy-nagy sérelmeiért bosszút áll.
Az alkalom nem is késett. A lázadó lovacskával egy villamos jött szembe. Annak nekiment és úgy istenigazában oldalba rugta. Aztán jött egy postautó, azt is megrugta és rá sem hederített szegény, megrémült gazdájára, aki hiába igyekezett megzabolálni a megvadult Rárót. Ez bizony akkor már nem igen tudta, mit eslekszik. Gépi jármű híján egy ártatlan halottaskoestíra vetette magát, mintha a hallállal is ki akart volna kezdeni.
Lovunkat akkor megfogták. Kimerülten, lihegve engedelmessé vált a leigázó kezeknek és könyezve gondolt arra, hogy ő most biztosan neveltséges volt és hiába, hiába történt minden. Igaz, hogy lázadása nyomán három sebesült is ott maradt a csatatéren, de ő mégis csak az maradt, aki volt, egy jogából kiforgatott, divatját multá, szegény lovacska. Szegény Ráro, nem is mert rá nézni, amikor szembe kerültem vele. De azért jól láttam, hogy könnyezett. Bizony, könnyezett a ló. k. l.

A mai zürichi nyitás

BERLIN... 12215	PRAGA... 1525
NEWYORK 51525	BUDAPEST 7255
LONDON . 250375	BUKAREST 250
PARIS . . . 2430	BÉCS . . . 7255

* Kinevezték a Gőzfűrés és Fakereskedelmi Rt. csődtömeggondnokát. A törvényszék a nagyváradai Gőzfűrés és Fakereskedelmi Rt. csődügyében tömeggondnokká dr Kovács Árpád ügyvédet nevezte ki.
* Elhalasztott csődtárgyalás. A nagyváradai törvényszék Aliquander csődbíró mára tüzte ki a Nagyváradai Fakereskedelmi Rt. csődtárgyalását, de azt, — a hitelezők meghallgatása után, — újból elhalasztotta.

* KI AKAR OTTHON RADIÓALLOMÁST. Golumbovici D., a nagyváradai rádióállomás főtisztviselője elfogad megrendeléseket rádiótelefon készülékek berendezésére. Információt a postapostolában adnak.

x Megjelent Ben Ami Palesztináról írott könyve. A bécsi Julius Fischer Verlag kiadásában a napokban hagyta el a sajtót Ben Ami „Uj Palesztina” című könyve, amely azokat az utleírásokat hozza nyilvánosságra, amelyeket a szerző az újságokban nem közölhetett. Ben Ami új könyve, az Egei-tengeren keresztül és a kisázsiai partok mentén Kairóig vezet és harmincnegyevenyolc illusztrációt is tartalmaz. A könyv 100 leierért kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

x Neményi Ili és Ihász Aladár Stambul rózsájában, a Harom gráciában és a Nótás kapitányban szerepelnek, szombat, vasárnap és hétfő este.

x A butoripar kiállítás lesz az aradi Országos Árumintavásár központja. Arad európai híru butoripara a legnagyobb felkészültséggel igyekszik az aradi országos árumintavásáron résztvenni, hogy így reprezentatív mutassa be gyártmányait. Ez a körülmény azt jelenti, hogy az aradi országos árumintavásáron a butoripar, mint olyan látvány lesz megtekinthető, amelyhez hasonlókat csak a világvárosok nemzetközi árumintavásárain lehet látni. Egy-egy interjőr felállítására és berendezésére a vállalatok százezreket áldoznak, úgy, hogy szemmel látható példáit adják a modern érzéssel berendezett szebbnél-szebb lakásoknak.

x Neményi Ili és Ihász Aladár Stambul rózsájában, a Harom gráciában és a Nótás kapitányban szerepelnek, szombat, vasárnap és hétfő este.

* FETU V. JÁNOS KIRALYI KI-TUNTETÉSE. A király Fetu Virgil Jánost, a nagyváradai Leszámítoló Bank igazgatóját, közigazdasági működésének elismeréséül a román csillagrend közepkeresztjével tüntette ki.

x Megjelent az „En, te, ő” legújabb száma. Az „En, te, ő” az egyetlen magyar nyelven megjelenő erotikus folyóirat legújabb száma szenzációsan érdekes tartalommal és számos illusztrációval tarkítva jelent meg. — Jean de Parny párisi író regénye, a „Miciből örömlány lesz”, a legizgalmasabb erotikus regény, amit valaha írtak. H. Balzac híres erotikus regénye „Szukubusz” szenzációs fordulattal ebben a számban zárul. Számos novella és sexuális tanulmány, továbbá Ben Aroly bey „Szerelmi grafológiája” egészítik ki a kereteket. Az „En, te, ő” csak felöltöttek számára zárt példányokban kerül terjesztésre.

Földes cimfestő Str Saguna (Kapucinus-u.) 19

* Az Orsolya-zárda sv dtor és gépirótanfolyama nagy deklódést váltott ki a szülők körében, kik a nyári szünidejében hasznos elfoglaltságot óhajtottak a serdülő leányaiknak biztosítani. Vasárnapig elfogad még jelentkezéseket a zárda igazgatóságánál.

* SIK REZSŐ NAGYVÁRADON. Sik Rezső, a budapesti Városi Színház kitünő művésze, a váradiai régi kezevencé, ma délelőtt családjával együtt négy heti üdülésre Nagyváradra érkezett. Sik Rezső értecsülésünk szerelmű néhány parádés szerepében fog fellépni a váradai közönség előtt.

x A pénzüntézetek záróráján Catana rendőrprefektus úr Csarnok kérelmére megengedte, hogy a pénzüntézetek délután 3 óráig tarthassanak hivatalos időközönként a különben ettől kezdve egész délután zárva tartanak.

x Strand krémet használjon a nyári órákig is fekszik a napon nevelés hóllyagzik fel a bőre. Csak a Nagyvárad Angyal Drogeriában kapható.

x Menetrendváltás. Részletes vasuti menetrend kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ár 15 Lei.

x Neményi Ili és Ihász Aladár Stambul rózsájában, a Harom gráciában és a Nótás kapitányban szerepelnek, szombat, vasárnap és hétfő este.

x Amatőrök fotocikkeket a Nagyvárad drogeriában vásárolnak.

MOZI

— Atlantic nyárimozgó ma csütörtökön „A berezinai csata” adja. Hatalmas Napoleon film, Napoleonnak Oroszországal ellen vezetett szomorú végezetett hadjáratát tárgyalja, a legrealistikusabban megindítóan festi meg a francia csapatok visszavonulását. A kereten belül egy kedves szerelmi történet perle a szemek előtt. A főszerepben Jack Mylong-Münz adja tehetsége legjavát.

— A Dorian-filmszínházban ma, csütörtökön 6 és 9 órák között utoljára látható Guy de Maupassant világhíru regénye, Pierre et Jean (A féltestvérek.) A felvonásos, lebilincselő fordulatokban gazdag drámát, amelynek főszerepét Suzanne Despres a kiváló francia filmszínésznő alakítja, egy 1 felvonásos rendezésű érdekes film előzi meg. — JÖN: „Hollywood”, a filmműhely titkai, a filmstarrok élete filmmen. A főszerepben Pola Negri, Charlie Chaplin, Babby Peggy, Agnes Ayres, Mas Sennet stb.

Popelinek, zefírek, grenadineok és batistok mélyen leszállítva LEITNER MÁRTON R.T.-nál
Olcsó és elegáns GYERMEKCIPIÓK a gyermekcipőszalonban, Str. I. Vulcan, (Nagy Sándor-utca)

Nagyságos asszonyom!

Kérem nézze meg az „AU PRINTEMPS” volt MISSIR cég olcsó kirakatait. Egmaga meggyőzőbben beszél, mint azok az unos-untalan hirdett „olcsó” és „legolcsóbb” áruk.

Látogatás a beteg Popovici prefektusnál

— Saját tudósítónktól —

Idestova egy hónapja már, hogy dr Popovici Miklós betegén tért haza hivatalos bukaresti utjáról. A betegség tudvalevően váratlan, orvul támadta meg a java erejében lévő embert, aki a súlyos szenvedések között tért haza a távoli utról otthonába. Azóta gondos orvosi kezelés alatt, családjának önfeláldozó ápolása mellett fekszik a prefektus, akinek állapota csak most engedi meg, hogy látogatókat fogadjon.

A beteg heverő széken, házában ebédlőjében fogad. Körülötte könyvek tömege. Az orvos a most távozott. A prefektus nyugodtnak és jókedvűnek látszik, de arcán még ott van a szenvedések nyoma:

— Köszönöm — mondja mosolyogva — most már a baj nagyobb felém túl vagyunk és magam is bizom benne, hogy nemsokára talpra állok és teljesíthetem kötelességem.

Röviden megemlíti betegségének eredetét, a hirtelen jött vesekomplikációt, beszél szigorú diétás életmódjáról, amelyhez egyelőre feltétlenül ragaszkodnia kell, ami megakadályozza, hogy elutazzon Buziásra, ahol orvosai tanácsára fog üldülni. A szeme felesillan és különös megindultsággal beszél arról a feladatról, amelyet végzett:

— Higyje el — ugymond — én még a közigazgatás rideg szellemébe is igyekszem a szeretetet, az ember iránt való szeretetet bevinni, beleplántálni. Nem csak azért, mert hiszen az altruizmust tekintem cselekedeteim rugójának, de talán azt mondhatnám, hogy én minden tettemben bizonyos mértékig elsősorban orvos vagyok, aki közlelő ismerem az emberi szenvedéseket. És amikor így a betegség ágyhoz szögez, nagyon megnyugtató és fölemelő érzés az én számomra, hogy amikor csak módomban volt, igyekeztem minden tehetséggel letörölni a szenvedők könnyeit.

Politikáról nem akar beszélni a prefektus, nem is szabad a betegnek az aktuális kérdésekkel fogakoznia. Az elkövetkező közéleti választások kérdése azonban ugy látszik, intenzíve érdekli, szinte látszik rajta az aktív embernek az a fájdalma, hogy betegségtől lenyűgözöttten a közélet eseményeitől távol kell magát tartania. Elejtett szavaiból az tűnik ki, hogy a közéleti választások kérdésében közel áll Zigre Miklós dr felfogásához.

A prefektus állapota napról napra javul. Az acélos fizikum súlyos betegséget győzött le kemény tusában. Az orvosok megvannak győződve, hogy Popovici Miklós dr most már rövid idő múlva egészségesen térhet vissza a közéletbe.

Az orosz emigránsok újabb kísérlete a vörös uralom megdöntésére

Parlamentet és kormányt alakítanak Párisban

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A „Börsekurier“ úgy értesül, hogy a különböző országokban élő orosz emigránsok parlamentet fognak képezni, amely még augusztus folyamán összeül Párisban. E parlamentben a világ minden táján élő orosz emigránsok által választott képviselők fognak ülni és ezt úgy fogják tekinteni, mint az orosz nép akaratának kiteljesedését.

A parlamentnek első dolga lesz, hogy orosz kormányt válasszon, amely az oroszországi bolsevista uralom megdöntése érdekében szoros összeköttetést fog teremteni az európai államokkal.

A tervezett parlamentnek Nikolaj Nikolajevics, az orosz hadsereg egykori főparancsnoka lesz az elnöke — és a képviselőket az emigránsok választják, minden államból, amely menedéket adott nekik. Az emigráció vezetőinek arra is lesz gondjuk, hogy a kormányt, amelyet a párisi orosz parlament megválaszt, minden idegen állam elismerje.

Mégis Brassóban kell lejátszani az országos elődöntő mérkőzést

A NAC súlyos pénzügyi helyzete

Tegnap még volt halvány remény arra, hogy a NAC—Brassovia mérkőzést, ha már nem is itt Nagyváradon, de legalább egyik szomszédos erdélyi városban fogják lejátszani. Mára aztán minden előzetes kombináció szertefoszlott.

A bukaresti labdarúgószövetség ugyanis távirati úton újból Brassóba rendelte a NAC csapatát, a bajnoki elődöntő mérkőzés lejátszására.

A bajnokcsapat elnöksége a kényszerhatása alatt természetesen eleget tesz a bukaresti szövetség instrukciójának és

ennek megfelelően a NAC csapatának tagjai a péntek éjszakai gyorsvonattal leutaznak Brassóba.

Az azonban a jelen pillanatban még teljesen bizonytalan, hogy ki előlegezi a csapat odautazási költségeit, de faktum, hogy a NAC pénztárában egy árva bani sincs és ha a szövetség idejében nem intézkedik az anyagi részt illetően, az sincs kizárva, hogy a váradai bajnokcsapat kényszerítve volna a mérkőzést az utolsó pillanatban még is lemondani.

Opera-staggione alakul Erdélyben

Aradra mennek a váradai írók, színészek és festő-művészek
A Marcus-pár sikere Nagyszebenben

A nagyváradai színháznak — Gróf László igazgatása óta — megoldatlan problémája az operaelőadások kérdése. Kétségtelen, hogy az operaelőadások ma olyan horribilis költségű öbület jelent, amely érzékenyen terheli a színház budgetjét. Mindamellett a nagyváradai közönség az idei szezonban erősen nélkülözött a rendszeres operaelőadásokat és nem mondott le arról a reményéről, hogy a színház igazgató ezt a kérdést éppen úgy meg fogja oldani, mint általában a társulat alapos reorganizálásának kérdését.

Egyébként tegnap érkezett haza hivatalos körutjáról Marcus István művészeti felügyelő, aki a váradai operaelőadások soráról igen megnyugtató kijelentéseket tett az Estilap munkatársának.

— Allandó operatársulat szervezése nemcsak Nagyváradon ütközik nehézségekbe, hanem a többi erdélyi városokban is. Éppen ezért

tárgyalásokat folytattam egy staggione jellegű operatársulat megszervezése érdekében.

— Az opera-staggione előreláthatólag hat elsőrendű tagból, egy karmesterből fog állni és esetleg néhány vezető kardiálisból. Fenntartásához az érdekelt színház igazgatók arányosan járulniuk hozzá, s a staggione — az

eddiggi terv szerint — minden hónapban más városban játszana.

— Az operatársulat Nagyszebenben, Kolozsvár, Szatmár, Arad és Temesvár színházai között játszana, olyképp, hogy a segédzövegetet és a zenekart az illető város színházai szolgáltassák.

Krausz ur, a világ legpechesebb embere

— Saját tudósítónktól —

Krausz ur deressedő, hisztériás kis ember. Könyvelő volt Krausz ur, mondják virtuozza a kettős könyvvezetésnek, éppúgy művészi karamboljátékos és az alsóbb is veszedelmesen úrti, tutira veszi kérem a partnerét. Mind e szerencsés tulajdonsága most már kevésbé érvényesül. Krausz ur ötven százalékos rokantságban szegény, malőrös ember, a háború utolsó percében, helyesebben a béke első pillanatában csapta földhöz egy gránát. Ő maga úgy szokta mondani, hogy a világ legpechesebb embere, sőt vice versa, mert vice versa egyéniség, azt mondja, legpechesebb ember a világon és kapcsolt részein.

Igaz is, próbálkozott már mindennel, s hogy egyebet ne említsünk, az idén fürdőtrikóval akart kereskedni s ebbe az ügyvezető-szezoncikkbe ölte bele kis pénzecskéjét, amit már szerencsétlen vállalkozásai után pár régi emberének mellbevágása révén szerzett. A trikók! Persze csak Krausz urnak kellett hozzájuk nyulni és jött az otromba no-

— Ilyenformán a staggione koncesszió nélkül, az említett társulatok koncessziójának jogán működhetne.

— Az aradi mintavásár művészi programjának összeállítására engem kértek föl, szó van arról, hogy

a nagyváradai színház bemutatja Aradon a Halló Amerikát, az Eladott menyasszonyt és a Bibliás embert.

— A nagyváradai írók is fel fognak lépni Aradon, egy matiné, vagy művésztélyn. Ezenkívül a váradai festőművészek művei is kiállításra fognak kerülni, egy országos képkiallítás keretében. Ennek a kiállításnak főérdekessége az lesz, hogy az ott bemutatott képek között a román művészeknek az állam által megvásárolt művei is szerepelni fognak.

— Az idegen művészek játszószíni engedélyét a jövőben kizárólag a miniszter fogja megadni,

ami nem jelenti azt, hogy a kiváló külföldi művészek föllépését a jövőben meg fogjuk akadályozni, hanem csak azt, hogy a helyi hatóságok ezentúl kivételes esetekben sem adhatnak játszószíni engedélyt.

— Marcus Ritával együtt voltam Nagyszebenben, ahol a Pilelőgő kisasszonyban és a Traviatában vendégszerepeltünk. A közönség és a nagyszebeni német sajtó is olyan meleg szeretettel fogadott, hogy szereplésünket egy nappal meg kellett hosszabbítani.

RESTANCIA . . .

Kohn ur rajta csipi a könyvet a feleségénél.

— Mit csinál maga itt Grózinger?

Grózinger rémülten feleli:

— Főnök ur, feldolgozom a restanciát.

vemberszagu nyár és a trikókat megette a fene.

Na azonban ami azt illeti Krausz apó nem esett a fejelágyára. Dehogy! Katonakorában egy artista bajtársától különös mesterséget tanult, s ennek igyekezett hasznát venni. A tél végén szert tett egy fiatal szajkóra. Kedves, okos, fürgé jószág volt a kis Mátyás-madár. Szürke szárnyán szép, dekoratív türkiz színek fénylettek. Krausz ur melegen összebarkózkodott az erdő kis madarával s mikor már a viszony annyira szíves volt, hogy kezdték érteni egymást Krausz megállapodott a szajkóval, hogy ki fogja becsülettel tanítani, mert mégis csak kell egy jóra való ember, aki kenyeret keressen a családjában.

Misi, ez volt a szajkó tisztességes neve, Misi nyilván akceptálta a feltételeket s erre megkezdődött az oktatás. No, el kell ismerni Misi csodálatos diszpozícióval mélyedt el a leckékben. Egy tehetség volt, született tehetség, hallatlan gyorsan tanult szinte ragadt rá min-

den. A réti kis ház udvarán szájtató ámulattal hallgatták a szomszédok. Misi három hónap alatt hihetetlen sokat tanult. Ha mestere nem volt otthon, az ablakban ült és minden kapunyitásra repdesve figyelt. A gyerekekre kutyamódjára ugatott. Az egy csoda volt! Az imosztorok persze annál jobban izgatták s erre Misi a csőrével zörgette az atlatkot és mély emberhangon szólt:

— Menjetez mig szépen mondom!...
A hangja reccsgett kissé, kevéletlen mellézköngével, de tisztán érthető volt. Sőt ennél sokkal többet tudott már. Például férfiaknak így köszönt:

— Szervusz apa, mi ujság?
A nőket így üdvözölte:
— Kisztihand angyal!

Persze csak fiatal hölgyek számára szólt a köszöntés, idősebb nőekkel nem szimpatizált. Hörgő hangon ripakodott rájuk:

— Kérredek örregem!
Mindezen felül Krausz ur különféle produkciókra tanította Misit. Tudott tiszem kis puskával prezentirozni, aztán kardot rántott és élesen rikácsolt:

— Artilleri aufmarsiren!
Aztán német vezényszavakat harsozott és mikor militarista szerepét befejezte két kis dalt énekelt elképzeltetlen kedves humorral. Egy duhaj magyar nótát és egy német kuplét. Aztán meghajolt:

— Köszönöm — kiáltotta bohókásan rázva szánnyait — köszönöm meg vagyok elégedve...

Szóval Misi művész volt. Krausz ur pedig egy irigyelt boldog ember. Szerencsésének híre ment és egyre másra jöttek az artisti ügynökök. Végre júniusban Krausz ur és Misi leszerződött a legfényesebb berlini etablissementba, a Luna-parkba. Nagyszerű szerződés volt, dollárokkal. Esténként ötven dollár kereset. Nagy isten, ki mert volna ilyen csodát remélni! Ötven dollár...

Misinek július elsején este kellett volna először az új műsorban fellépnie. Közben azonban nagy szerencsétlenség történt. Misit egy esős júniusi délben az udvaron, ahol a gyerekekkel játszott, gumipuskával leterítette egy szivtelen suhanc. Misi meghalt. Vége. A házbeliek sirva temették, mint egy jó embert.

Krausz ur a terraszon ül velem szemben. Elbeszéli rendre a tragikus esemény részleteit. Tenyerébe hajtja fejét, könnyei mocskosan folynak végig az arcán.

— Mit mondjak uram — szól színpogva — kevés ha azt mondom, hogy a világ leggyeszebb embere vagyok...
Matt.

Még mindig a munkaszünet...

A fűszerkereskedők sereglmei

Kaptuk és minden kommentár nélkül adjuk az álabbi levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Megdöbbenve és elkeseredve olvastuk a szombati Estilapban, hogy a rendőrség nem hajlandó a hétfő és péntek déli két órás zárórát a fűszerkereskedőkre nézve a város egész területén feloldani... Tehát cseberbőlvédebe esünk, mert ha a város összes kereskedőre kötelező a déli záróra, ugy előbb utóbb a vidéki közönség is hozzácsokott volna az új rendhez és tulajdonképp egyik kereskedő sem károsodott volna, mert hiszen utóvégre szükséglet a közönség mégis csak beszerzi. De most nem tudjuk, mi okból

a váradai fűszerkereskedők egy része méltatlanul és igazságtalanul hátrányba került.

Hogy mennyire igazságtalan és existenciánkat sértő ez a rendelkezés, azt példákkal fogom illusztrálni: a nagyhid olasz sarkán három fűszerkereskedés van, ezeknek hétfőn délben zárniok kell, míg ötven lépessel arrébb a hid tulajda-

lán az üzledek nyitva maradhatnak és így a piacról hazafelé menő közönséget természetesen a zárni köteles üzletek elvesztik. Ugyanez a hátrány éri különben az összes Sztaroveszky és Pasteur (Kórház) utcai, valamint a Ferdinánd-utnak innen a vasut állomásig terjedő szakaszán levő fűszerüzleteket, mert a vásárról gyalogszerrel az állomásra vagy a száldobágyi, piüspöki uton hazatérő vidékiek mindenütt zárt üzleteket találván az uton, a szerencsésebb: zárni nem köteles üzletekben fogják szükségletüket beszerezni.

Reméljük, hogy a rendőrprefektus ur feltétlen jóindulati intervenciója folytán a miniszterium be fogja látni rendelkezése hátrányait és igazságot fog nekünk szolgáltatni, mert semmiképpen nem lehet elég ok arra, hogy existenciánkat — akaratlanul is — tönkre tegyen, megkárosítson.

Fogadja Szerkesztő ur soraim közléséért a váradai fűszerkereskedők szerencsétlenebb részének hálás köszönetét.

Egy fűszeres.

Színház

Csütörtök este fél 9-akor: Lili bárónő operett, Karácsonyi Ili, a kolozsvári Magyar Színház primadonnájának vendégfelleptével.

Péntek este fél 9-akor: Bajadér operett Karácsonyi Ili, a kolozsvári Magyar Színház primadonnájának vendégfelleptével.

Szombat délután fél 4-akor: Halló Amerika operett revü ujdonság, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este fél 9-akor: Sztambul rózsája operett, Neményi Lili és Ihász Aladár, a kolozsvári Magyar Színház művészeinek vendégfelleptével.

Vasárnap délután fél 3-órakor: Postás Katica, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután fél 6-akor: Csibi, vigjáték ujdonság, Barna Anci vendégfelleptével mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9-akor: Három grácia operett, Neményi Lili és Ihász Aladár a kolozsvári Magyar Színház művészeinek vendégfelleptével.

Hétfő este fél 9-akor: Nótás kapitány operett, Neményi Lili és Ihász Aladár, a kolozsvári Magyar Színház művészeinek vendégfelleptével.

Műsorváltozás. Vasárnap délután fél 3 órára hirdetett Cseregyerekek helyett közbejött akadályok miatt Postás Katica kerül színre.

Öltönyöket, felöltöket, raglánokat stb.

Fondat: utólrheletlen olcsó árban készílek Alapítva: 1899 COVERCO és ANGOL KERMÉMET számla 1899 szerinti árban szogalom ki b. megrendelőimnek

Biró László, Ep. Ciorogariu (Uri)-ulca 24 sz.

Nap- és esernyöket BLUM VILMOS KÖRÖSPART

mélyen leszállított árban árusít Javitásokat és áthuzásokat olcsón vállalok

pás három felvonásos filmbóhozatból álló látványos operett revü legközelebb szombaton délután fél 4 órakor kerül színre teljes személyezettel. — Vasárnap délután fél 3-akor a főszerepekben Horváth Micivel, Kertész Mancival, T. Pogány Jankával, Frattával, Sóssal, Maddassal, Stollal és Kertészszel a főszerepekben Postás Katica operett kerül színre. — Délután fél 6-akor a legujabb sláger vigjáték a nagysikerű Csibi megy a címszerepben Barna Anci val.

A Szudrics-petróczi Erdőipar Rt. közgyűlése

Az erdélyi faipar egyik legjelentősebb tényezőjének, a Szudrics-Petróczi Erdőiparnak részvényei, mint ismeretes, teljesen új kezekbe kerültek.

A részvénytársaság szerdán délelőtt 11 órakor tartotta közgyűlését a Stern Dezső-cég helyi ségében. A közgyűlésen Manolescu Emil v. államtitkár elnökolt: megjelentek: dr Kiss Döme, dr Stern Ödön, Vladescu Olt, Wertheimstein Viktor, Kardos Sándor, dr Kaufmann Gyula és Schvarc Ernő részvényesek.

A közgyűlés közfelkiáltással, egyhangulag az igazgatóság új tagjául beválasztotta Schvarc Ernő igazgatót, a Stern Dezső-cég társtulajdonosát.

A Szudrics-Petróczi r.t. ilyenformán a Stern Dezső-cég vezetése alá került, de üzemi önállóságát megtartja.

SPORTESEMÉNYEK

A franola teniszszekők legyőzték az angolokat.

Eastburne. A Davis-cup eddigi mérkőzésén Lacoste és Borotra megnyerték az egyes mérkőzéseket. A Lacoste-Brugnon-pár pedig megnyerte az angol Goodne-Weathy-párt. — Így Franciaország az angol tenniszszekők fölött három győzelmet aratott, ezzel biztosította a verseny eredményét a franciák javára. Az európai zóna döntőjében Franciaország legközelebb Hollandiával kerül össze.

Ujdonság! 4 Földi Mihály: Az Élet tolvaja

Máig nem létezett olcsó árért készítek a tavaszi és nyári szezonból megmaradt valódi

angol szövetekből divatöltönyöket.

Welsz E. Zsigmond Rimaszóczy-utca 1. a Royal mellett. 1695

minőségben vezet

Olcsó harisnya vásár
csak e hó végéig 1410
Női kötött harisnya minden szín 30 L
Női mouslin harisnya selejtes 42 L
Női fátyol harisnya 60 L
Női harisnya mouslin- és selyem flohr 58, 62, 95 L
Férfi sokni 20, 25, 35 L
Férfi sokni divat flohr 68 L
Gyermek sockerilk 1-5-ig, 1 a 25 L
Divatos lemperek, selyem kazárok és kabátok 180 L-161
Női zsebkendők, angol batiszt 11 L
Szallag, csipke, himzés lezállított árban

Klein Sándor és Tsa
Str. Episc. Ciorogariu (Uri)-ulca 1. sz.

ESŐERNYŐ legolcsóbb a készítőnél
Rosenberg Testvérek
Strada N. Iorga (Zöldfa-utca) 8.
1808 Behuzás, javítás gyorsan készül.

Markovics József Strada Episcopul Ciorogariu (Uri)-ulca) lerakatában az összes fehérnemű kolektió (modell darabok) eladása megkezdődött. Minden darab gyári áron vám nélkül lesz eladva.

Ki a bűnös?

(Válasz drb-nek)

Kedves Szerkesztő ur!

Nem szoktam meg a hírlapi polemikát és azért elnézését kérem, szerkesztő ur, hogy Öntől, mint a Nagyvárad Estilap olvasó közönségétől, hogy egy olyan ügybe avatkozom, amihez voltaképpen semmi közöm és talán olyan formák között, amelyek szokatlanok a lapok hasábjain.

Ugy érzem azonban, hogy okvetlenül válaszolnom kell — drb ur tegnapi cikkére, a Kosztka István mellett tartott védőbeszédre, épen azért, mert a közleményt nem találok érdekesnek. Én azt szeretném, ha a Nagyvárad Estilap közönségének az a része is egy véleményen lenne velem, melyhez a cikk ad részálva volt, az a csekély töredéke az olvasóknak, mely nagyon is hajlandó arra, hogy saját egyéni, önző, kiesinyes és érdektelenebb problémát általánosítsa és elfelejtkezzen rólunk, a névtelenekről, a százezrekről, a dolgozókról, akik sohasem lesznek tragikus hősök, még egy szenzációs törvéyszéki tárgyalás kértel között sem.

Mi, kedves Szerkesztő ur, az élet rab-slavai vagyunk. Kora reggeltől késő estig robotolunk, némán, csöndben, hangtalanul, még csak dal sem esendül fel ajkainkról, mint a régi gályarabok szomorú, mélabus, elfojtott vágyakozásoktól fájdalmas éneke. Pedig fiatalok vagyunk, nők vagyunk, egész tiszta fogalmaink vannak az élet örömeiről, a derűlen, mosolygós kék égboltozatról, a házaseletről, amely a mi számunkra épen annyira elérhetetlen boldogság színében ragyog, mint amennyira a felsőbb tízezer hölgyeknek szemében unalmas, egyhangú és kibíratatlan örökös ünnepnappá válik. Mi, Szerkesztő ur, sokkal erősebb és elszakíthatatlanabb láncokkal vagyunk hozzábilincselve az írógéphez mint a gályarabok a gályapadokhoz. Nekünk életkérdés az, hogy havi 3000 leíért feláldozzuk minden életenergiánkat, munkánkat, intelligenciánkat, álmainkat és mindazokat az értékeket, amelyekre egy fiatal nő a társadalom számára jelent.

Nekünk egy pillanatunk sem marad olyan problémák fölött gondolkodni, amelyeket — drb ur fontosnak tart. A mi problémánk sokkal egyszerűbb, brutálisabb és egészségesebb, — a mi legnagyobb gondunk a mindennapi kenyér problémája.

Idegen előttünk az a narkózis, az a beteges nosztalgia, melyet a cikk védelmébe vesz. Még maga a szerelem dilemmája is ismeretlen előttünk. A mi szerelmünk igénytelen, színtelen és nem illatozó üvegházi rózsza, amely napról-napra, évről-évre hervad és elporlad, midőn teljes színpompájában kibontakozhatott volna.

És mi vagyunk többségben, szerkesztő ur, nem pedig — drb ur boldogságtól roskadozó, élvezetektől elbágyadt „uri hölgyei”. A mi problémánk a fontosak, ezekkel kell foglalkozni mindazoknak, akik jogot vesznek maguknak ahhoz, hogy a társadalom megjavítása érdekében szót emeljenek. Tudjuk, hogy nem mi vagyunk a világrendítő problémák központjai. A mi szenvedéseinknél is vannak nagyobb gyötrelmek és a mi nyomorúságunknál is vannak nagyobb szerencsétlenségek. A proletárok, munkanélküliek, a betegek és az elesettek milliói ott tolonganak a mi hátunk mögött. Az igazi nagy katasztrófák e tömegek között születnek meg, de ugye már, kedves Szerkesztő ur, ezekkel a nyomorúságokkal most nem illő foglalkozni.

Higye el — drb, a mi szenvedéseink valószínűbb, igazabb, realisabb, mint a felsőbb tízezer selyemruhás babáinak koz-

metikával álarcozott, jelentéktelen, kiesinyes problémái. És ezért nem vehetjük komolyan — drb ur elfelejtését és nem tudjuk sajnálni azokat a höl-

gyeket, akik csak azért kerülnek válságos helyzetekbe, mert kibíratatlanul jó dolguk van.

Egy gépirókisasszony.

Uj ötszázlejeseket bocsátanak ki

A FRANCIA NEMZETI BANK NYOMDAJÁBAN KÉSZÜL AZ UJ PENZ

Bukarestből jelenti a Rador: A hamis ötszázlejes bankjegyek elterjedése arra indította a kormányt, hogy új ötszázlejeseket hozzon forgalomba. Az új bankjegyek a francia nemzeti bank nyomdájában készültek a francia százfrankos mintájára.

A kormány bizottságot küldött Párisba a szállítmány átvételére.

A régi ötszázlejesek beváltására az ősz folyamán kerül sor és a beváltás hat hónapig fog tartani.

Elitették Pércsi volt detektív feleségét, mert inzultált egy ügyészségi tisztviselőt

Az Estilap már szóvá tette azt az incidenst, amely e hó 3-án játszódott le az ügyészségen, az utlevélsalás vádjával letartóztatott Pércsi Ferenc felesége és Pop Emilia ügyészségi tisztviselő között. Pércsiné ugyanis meg akarta látogatni urát a fogházban, s amikor Pop Emilia — felsőbb utasításra — a látogatási engedélyt megtagadta, Pércsiné arcútlította őt. Hogy az ütés tény leg megtörtént, azt egy másik ügyészségi tisztviselő: Jakab Mária tanuvalomása látszik bizonyítani. Eszerint ugyanis Pop Emilia azt mondta az egyre indulatosabban követelőző Pércsinének:

— Ne legyen már olyan közönséges!

Erre a kijelentésre következő volt a pofon, amit ugyan világosan nem látott a tanu, de viszont hallotta a — csattanását.

A becsületsértési pör mai tárgyalásán Pércsiné viszont azt állította, hogy nem ütötte meg a kisasszonyt, hanem

csak befogta a száját akkor, amikor ez őt közönségesnek nevezte.

Kihallgatták Sovrea Valér dr vezetőügyészt is, aki kijelentette, hogy — a főügyész rendelkezése alapján — a főügyész rendelkezése alapján meg Pop Emiliának, hogy Pércsinének látogatási engedélyt adjon. Ez azért történt, mert Pércsiné a hivatalos személyekkel állandóan veszekedett, de egyébként is elejét akarták venni annak, hogy Pércsi, — mit az már több ízben megtörtént —

felesége jelenlétében epilepsziát szimulálhasson.

A tárgyaláson Pércsiné védelmét dr Ciaclan Virgil látta el, míg a vádat dr Erdélyi Szever képviselte. Dél előtt 11 órakor hirdette ki Chisiu járásbíró az ítéletet. Eszerint a bíróság

Pércsinét 1000 lej fő és 500 lej mellék büntetésre ítélte. Pop Emilia bűnösségét is megállapította a bíróság, de tekintettel arra, hogy Pércsiné provokálta őt, fölmentette a becsületsértés vádjá alól. Az ítélet ellen mindkét fél felebbezett.

Rendet teremt a városi tanács a nagy piacon

Vostinar dr főjegyző nyilatkozata

Már nem egy ízben számoltunk be e lap hasábjain a nagy piacon uralkodó bitrányos állapotokról. Ugyanakkor rámutattunk azokra a hibákra, amelyek kellő körültekintéssel, ha nem is egészben, de legalább részben kiküszöbölhetők. Felszólalásunk nyomán a városi tanács több esetben meg is kísérelte ezekben az állapotoknak a megszüntetését, de eddig csupán a betonizozott téren teremtettek rendet.

Annál nagyobb megnyugvással regisztráljuk most az új tervet, amelyet dr Vostinar János főjegyző, Kőszeghy József főmérnök és Popa Mihály városi elöljáró dolgoztak ki. Ez a terv véleményünk szerint, ha nem is végérvényesen, legalább provizórikusan megszünteti az eddigi állapotokat.

A piac rendezésével kapcsolatosan ma délelőtt alkalmunk volt dr Vostinar János főjegyzővel beszélni, aki a tervbevetett változtatásokról a következőket mondotta az Estilap munkatársának:

— Elsősorban is a betonköz-
kákot elhelyezett italmérőba-

rakkokat távolítjuk el és olyan részre helyezük, ahol nincsenek utban.

— A betankockás részen csak is elsőrangú élelmiszercikkek árusítását fogjuk engedélyezni.

— Javaslatunk második legfontosabb része a gombamódra elszaporodott ugynevezett fűszerárusító sátrak megrostálása amelynek gazdái közül számosan engedély nélkül árulnak. A jövőben csupán három-négy áru-

Hogyan vált be a munkaszüneti rendelet Nagyváradon?

Az első nap zavarai — Kereskedő, borbély és bodegás nyilatkozik az új rendről

Tegnap volt az új zárórarendelet debüje Nagyváradon. Déli egy órakor megfordultak a kulcsok az üzletek záráiban, a kereskedelmi alkalmazottak vidáman siettek haza. A záróra első napja — legalább látszatra — bevált. Minden fennakadás nélkül hajtották végre az egész városban és hatósági beavatkozásra sehol sem volt szükség.

Az érdekelt kereskedők, akikhez felvilágosításért fordultunk az első nap ta-

cikre és csakis azoknak adunk engedélyt, akik hadirokkantak és már a háborút megelőzően is foglalták ezekkel az árukkal.

— Ugyancsak javaslatot tettünk a tanácsnak arra vonatkozóan is, hogy az aprójószágpiacot a legsürgősebben köveztesse ki, mert különösen esős időben egyenesen lehetetlen volt az aprójószágpiac megközelítése.

— Hasonlóan kiterjedt a figyelmünk a cserépedényeket árusító fazekasok végleges elhelyezésére. A fazekasok részére a Kereskedelmi Csarnokkal szemben lévő második kockát jelölte ki a bizottság. A Str. Jorga Miklós (v. Zöldfa) utca folytatásaként — a forgalmat erősen akadályozó sátrakat — szintén a második kockára fogják elhelyezni.

— Végül azzal az előterjesztéssel éltünk a városi tanácsnál, hogy az összes ideiglenes sátrakat, amelyek cölöpökkel vannakodorozítva, haladéktalanul távolítsák el és helyükbe ugynevezett mozgósátrákat állítsanak.

— A javaslat tárgyalására már a legközelebbi tanácsülésen sor kerül és annak jogerőre emelkedése után haladéktalanul megkezdjük a nagy piac rendezését.

Pollák Ézsaiás rabbi meghalt

Nagyvárad bithú orthodox zsidó közönségét sulyos csapás érte. Egyik legedveltebb papját ragadta el legszebb férfikorában a halál.

A jószágos szíveről, végtelen türelméről közismert szentéletű férfi hatalmas alakja, szelid szőke arca végleg elment rajongó hívei köréből.

Életét, bár minden percét a zsidó közügynek áldozta, nem jeleztek hangos események. Szerényen, csendesen, békésen élt jámbor hívei körében és hirdette az isteni szent ígéket.

Hét hónapos szenvedés után a rák félelmetes kórja végzett vele. — Sorsát türellemmel viselte. Hitét egy percre sem törte meg a fájdalom. Tragikusabbá teszi e sulyos csapást haz, hogy tíz árva, javarészt apró gyermeke maradt, kik mindenüket veszítették el benne.

Nagyvárad zsidó társadalmában osztatlan mély részvétet keltett a szentéletű férfi elhalálozása. Ma délután 4 órakor temetik.

pasztalatairól, a következőket mondták:

A fűszeres

— Nem bánánk mi kérem, ha később kellené nyitnunk, de a déli záróra a félkettőtől félnégyig tartó szünet komoly károkat okoz, nemcsak nekünk, hanem a közönségnek is, amely nem tudja szükségleteit fedezni.

Az esti záróra változatlan. Eddig is nyolckor zártunk.

Jó háztartási alkalmazottakat

csak az **Estilap** hirdetése útján szerezhet

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

KÉT urinő diszkrét urak barátságát keresik, kik anyagilag támogatnák. Leveleket „Barátság” jelígre Hegedüs Hirlapirodába kérünk. Csak teljes című levélre válaszolunk. 297

KERESEK perfect német hölgyet vagy urat, ki velem délutáni órákban 2 órát foglalkozhat. Csak németül tudók előnyben. Személyes jelentkezések délután 5-ig, Strada Moldova (Csengeri-utca) 10. Vancea. 297

LAKÁS

NAGYBANYAN kétszobás lakás VIII-1—IX-1-ig kiadó. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 295

ALKALMAZÁS

38 éves megbízható volt állami tisztviselő, bármily irodai alkalmazást keres, hol román nyelv tudása nem feltétlen szükséges. Cím: Házmeester, Str. Tudor Vladimirescu (Magyar-utó 16. 290

TERMÉNYSZAKMÁBAN jártas könyvelő, román, német nyelvismerettel állást nyerhet. — Ajánlatot „Gaborina” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 291

NŐI divat, rőfös, rövidlárú szakmában jártas kereskedőség elcsjére állást keres. Kirakat rendezéshez is ért. Utazói állást is elfoglal. Cím a kiadóban. 242

INTELLIGENS leány iskolát végzett ajánlkozik gyermek mellé uricsaláddhoz, vagy irodai munkára. Gara Erzsébet Strada Pictorul Grigorescu (Mészáros-utca) 2. I. emelet. 251

BOLTISZOLGÁNAK, nyomdai segédmunkásnak, vagy bármily munkára ajánlkozom 22-ikére. Str. Moldova (Kálvária-utca) 52. 294

KAUCIÓKÉPES, kereskedelmi ügyekben jártas, végzett fiatal ember, ki a román nyelvet perfekt bírja, bizalmi, vagy ehhez hasonló állást keres. Címét „Bizalmi” jelígre a kiadóba. 275

JÓMEGJELENÉSU fiatal óvadékképes pénzbeszedőt keresünk. Részletes ajánlatokat „Szorgalmas” jelígre Hegedüs Hirlapirodába kérünk. 293

MINDENES jó bizonyítványokkal ajánlkozik. Pápa Juliska, Közép-utca 25. Csillagváros. 293

KÁVÉHAZ és éttermekbe könyv, és hírlapárúsító fix fizetéssel és százalékkal felvétetik a Hegedüs Hirlapirodában. 271

LEGUJABB

DOMBORNOMÁSUS

KERESKEDELMI LEVÉLPAPIROST

MEMORANDUMOT, SZÁMLÁT ÉS BORITÉKOT KÉSZIT

»SUNFIELD«, ORADEA-MARE

STADA VLAHUTA (SZENT JÁNOS-UTCA) No. 25.

EGY fiatal leány gyermekek mellé ajánlkozik. Cím: Str. Vasile Conta (Halász-utca) 14. 3-tól 8-ig. 272

SZÉPIRASU, gyakorlott gyors és gépíró tisztviseletet keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Levelező” jelígre kérünk Estilap kiadóhivatalába leadni. 270

IRODA takarítást vállalom. Spelák Mihályné, Nilgesz-telep 100-20. 292

SUCHE deutsches Fräulein, welches mich nachmittags 2 Stunden lang unterrichten kann. Bezahle gut. Persönliche Meldungen werden täglich nachmittags bis 5 Uhr unter Strada Moldova (Csengeri-utca) 10. Vancea erbeten. 292

NÉGY polgárit végzett kezdő íródistaleány, állást keres. Aradi-ut 13. Hirlinger. 278

ADÁS-VÉTEL

JÉGSZEKRÉNYEK kiesi és nagy, új és használt kapható. Strada Tace Ionescu (Körös-utca) 5. 296

LELEPÉS nélkül sürgősen átadó fűszerüzlet. Cím a kiadóban. 289

HEGEDÜ tokot, jókarban levőt megvételre keresek. Cím a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 235

MOTOR kerékpár angol gyártmány B. S. A. 4 1/4 lóerős 3 sebességgel eladó. Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 17. Gépjavító. 226

VALLALNÉK 2 disznót kihizlálásra felesbe. Cím a kiadóba kérek. 221

TENISZ rakett egészen új 14-es préssel együtt olcsón eladó. Megtekinthető a Hegedüs Hirlapirodában. 288

ELADÓ sürgősen 2 drb. 150x90 gyönyörű smyrna szőnyeg, nagyon szép plüssdivány, egy asztal, cselédágy és egy faj rókaspitz kölyökkutyája. Abraham, Strada Pacii (Béke-utca) 7. Dobozgyár. 288

KOVERKO öltöny vadonat új olcsón eladó. Strada Cogalniceanu (Várady Zsigmond-utca) 8. Blau. 280

KERESEK megvételre fehér garderob szekrényt és kis Singer karikahajós varrógépet. Cím a kiadóba kérek. 285

ELSŐRANGU gyártmányu, modern rövid zongora eladó. Kramer, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 17. 266

ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Strada V. Stroescu (Téglavető-utca) 38. 287

KÜLÖNFÉLÉK

ELSŐRANGU iparvállalat társat keres. Csakis komoly ajánlatokra reflektálunk „Rentabilis” jelígre a Hegedüs Hirlapirodába. 288

BÉCSI kereskedelmi főiskolai hallgató tanít magyar, német gyorsírást, előkészít középiskolai vizsgákra. Cím a Hegedüs Hirlapirodába. 286

GÉPAJUROZAST gyönyörű kivitelben készít Erbstein, Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 28.

NÉGY darab, öt hónapos farkaskutyát eladó. Bejan, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 14. Déli 1—2 óra között. 279

FEHÉRNEMÜ hímzést vállalom. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 279

GÉPAJUROZAST, géphímzést legszelbben készít. Strada Vlahuta (Szt. János-utca) 29. 1839

Okvetlen beiratkozom

a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárába, mert a legújabb könyvujdonságokat olvashatom 40 lel havl olvasási díjért.

Ha lürdőre vagy küllődre utazik Aszódinál vásároljon

mélnaszörpöt, gyógyakácmézet, szalámit, vaját, szardiniát, finom friss csokoládébonbonokat. Fűszer- és csemegeosztály nál nagybani árat számít. 8 féle zamatú pörkölt kávéim utánozhatatlanok.

Aszódinál, Sas-palota.

HERBST órás ékszerész

Regina Mária (Bémer)-tér 1. Ézüsttért, aranyért, briliántért magas árat fizetek. Órákat, ékszereket olcsón javítok jóállás mellett. Szemüvegeket olcsón árusítok. 1180

Örökös block

dara-bonként **Lei 5.—** dara-bonként

1130—2

Mégay és László

papirkereskedésében STR. AVRAM IANCU 2. SZÁM.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy elsőrendűen berendezett

komlóskenyér sütődémet

a Str. Gen. Holban (Széles-u) 29. a.

megnyitottam

Naponta friss, kifutó ízű kenyér kapható. Viszonteladók árkedvezményben részesülnek. Privát sütést 8 és 11-kor fogadok Zsikics pékmester, General Holban (Széles)-u. 29. 1737

Hirtő-és gyermekgummi, vizcsövek,

szódavizgyárok részére

gummi áruk

kaphatók eredeti gyári árakban

WEISZ RUDOLF és FIA cégnél

Oradea-Mare Str. Alexandri (Telek) n. 62

Sonnenfeld Adolf részv. társ.

A bodegás
— Bennünket csaknem tönkretesz az új rendelet. Mi élelmicikkeket árulunk, egész nap jóformán semmit sem adunk el, este pedig nyolc órakor kezdődik a forgalom. Láttuk tegnap, mit jelent a nyolc órai zárás. A közönség pár percet nyolc óra előtt, a már félig lehuzott rollón át üzönlötte el az üzletet, ki sem tudtuk rendszeren szolgálni senkit és nyolc óra után a lezárt üzlet előtt nagy tömegek ácsorogtak, akik vasóra nélkül voltak kénytelenek távozni.

A borbély
— Az esti zárórával néra lenne semmi baj, de délben borbélyüzletet zárva tartani, merő képtelenség. Ez nemcsak a munkaadók és a közönség szempontjából áll, hanem a munkások is csak kárát vallják. Inkább később nyitnánk, de a déli nyitvatartás csaknem elengedhetetlen. Tegnap nagyon sokan maradtak beretválatlanul, akik még az utolsó percben sem hitték, hogy komolyan be kell zárni a borbélyüzletet.

A divatárus
meg van elégedve az új renddel.

— Dolog ugy sincs — mondotta egy előkelő főutcai kereskedő — legalább kipihenjük magunkat mi is, alkalmazottaink is.

A kávéosok
nem haragszanak a zárórára. Déli egytől háromig megteltek a kávéházak kereskedőkkel és alkalmazottakkal, akik — dolog hiányában — mégis szívesebben unatkoznak a kávéházban, mint az ürességtől ordítózó üzletben.

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár devizaautorizációt kapott

Két esztendővel ezelőtt léptette életbe a kormány a devizakereskedelem korlátozásáról szóló törvényt, amely devizaüzlet folytatását külön engedélyhez (autorizáció) köthette. A törvény életbe lépte után több nagyváradai pénzintézet, köztük az Egyesült Bank és Takarékpénztár is, — autorizáció hiányában — megszüntette devizaosztályát. Az engedélyt nem nyert bankok külön-külön kérvényezték az autorizációt a Bukarestben működő központi devizaellenőrző hivataltól, — legtöbbször eredmény nélkül.

Két esztendei szünetelés után ma az Egyesült Bank és Takarékpénztár értesítést kapott a központi ellenőrző hivataltól, amely szerint

a bizottság legutóbbi ülésén a banknak megadta a devizakereskedelem folytatásához szükséges engedélyt.

Az értesítést a helybeli Banca Nationala kebelében működő devizaellenőrző hivatal is megkapta.

A NAGYVARAD KERÜLETI ÚSZÓBAJNOKSÁG.

Hatalmas előkészületet tesz a rendezőség, hogy méltó keretet tudjon adni annak a nagyszabású versenynek, melyet a külföldről hazatért Tőrekvés-úszók starja valóságos sportünneppé avat.

A Tőrekvés vezetősége, hogy minél több hívet szerezzen az úszósportnak, lehetővé teszi, hogy olyanok, akik eddig csak díjletálasok voltak, komoly sporteredményeket érjenek el. E célból két kezdőszámot ír ki, a melyekben csak azok vehetnek részt, akik eddig még nyilvános versenyen nem szerepeltek. Mint a külföldi példa igazolja, egy ilyen versenyen hatalmas tehetségek tűntek fel. Sipos, Barta stb.)